MIELIPIDE

Byrokratiaa on vähennettävä kaikilla aloilla asumisesta yrittämiseen. **KESKUSTAN EDUSKUNTARYHMÄN PUHEENJOHTAJA KIMMO TIILIKAINEN**

LUKIJALTA

Onko metsäteollisuudella leimikon rajat hukassa?

Metsäteollisuus ry haluaa vauhdittaa puun saamista markkinoille veroluonteisella metsätilamaksulla. Tämän ehdotuksen Juha Marttila torjui kovin sanoin.

Keskustelu on juuttunut kovin yleiselle tasolle. Mielestäni asiaa olisi syytä pohtia hieman eri perspektiivistä.

Kenen kustannettavaksi tulisi järjestelmän vaatima metsätilojen veroluokitus entisen pinta-alaverojärjestelmän tapaan? Tuskin teollisuus sitä haluaa tehdä. Ilman luokitusta maksu olisi pelkästään umpimähkään määrätty rangaistusmaksu maapohjan omistamisesta eikä se liittyisi lainkaan puun tuottamiseen.

Maapohjan tuottokyvyn erilaisuuden vuoksi pelkkä yksi hehtaarimaksu kohtelisi eri metsänomistajia epäoikeudenmukaisesti. Metsissä olevat tuottamattomat alueet pitää pystyä poistamaan metsän alasta maksua määrättäessä.

Saadaanko metsätilamaksulla edes luokitusta maksettua, koska puun myyntitulon verotusta ei ole tarkoitus muuttaa?

Kiinteistöverossakin verotettavalla omaisuudella on verotusarvo, jolla on perusta todellisissa arvoissa.

Metsäteollisuus on viime aikoina käsittääkseni pyrkinyt itse vähentämään omaa metsän omistamistaan. Kosketuspinta oikeaan metsään lienee kadonnut samassa yhteydessä.

Ehkä olisi hyvä myös selvittää esitetyn maksun suhde Suomessa vallitsevaan oikeuskäsitykseen ja oikeuskäytäntöön.

Etukäteen perittäisiin maksu, joka luvataan takaisin, jos myy puuta.

Kenelle puuta saa tai pitää myydä? Tässä kohdassa on syytä tutkia kilpailulainsäädäntöä. Entä metsänomistajan oma puun jatkojalostus ja jopa oma kotitarvekulutus?

Onko veron takaisin saamisen ehto myydä puuta vain Metsäteollisuus ry:n jäsenille? Entä jos puumarkkina on hetkellisesti tukossa ylitarjonnan tai teollisuuden ostohaluttomuuden takia? Metsämaksun takaisin saaminen on siis täysin epävarmaa, vaikka metsänomistaja haluaisi myydä puuta.

Metsämaksun tiellä on aivan liikaa käytännön ongelmia. Teollisuuden ja MTK:n välinen jatkuva eipäs-juupas-väittely voidaan lopettaa, koska esitetty järjestelmä olisi todennäköisesti aivan liian kallis saataviin tuloihin nähden eikä sen tasapuolisuutta metsänomistajien kesken pystytä takaamaan.

Maksujärjestelmän saaminen juridisen tutkiskelun kestäväksi on haastavaa.

Ehkäpä metsäteollisuuden kannattaisi ensin pohtia, mitä se itse voi tehdä puumarkkinoiden virkistämiseksi ennen kuin pyrkii vaatimaan valtiota rankaisemaan puuta myymättömiä metsätilallisia. Ilmaisena vinkkinä annan kuitupuun hinnan tarkistamisen reilusti ylöspäin. Samalla teollisuudelta poistuu alituinen tarve pyrkiä estämään kuitupuun polttaminen energiaksi.

Mika Uotila
Orivesi

JAANA KANKAANPÄÄ

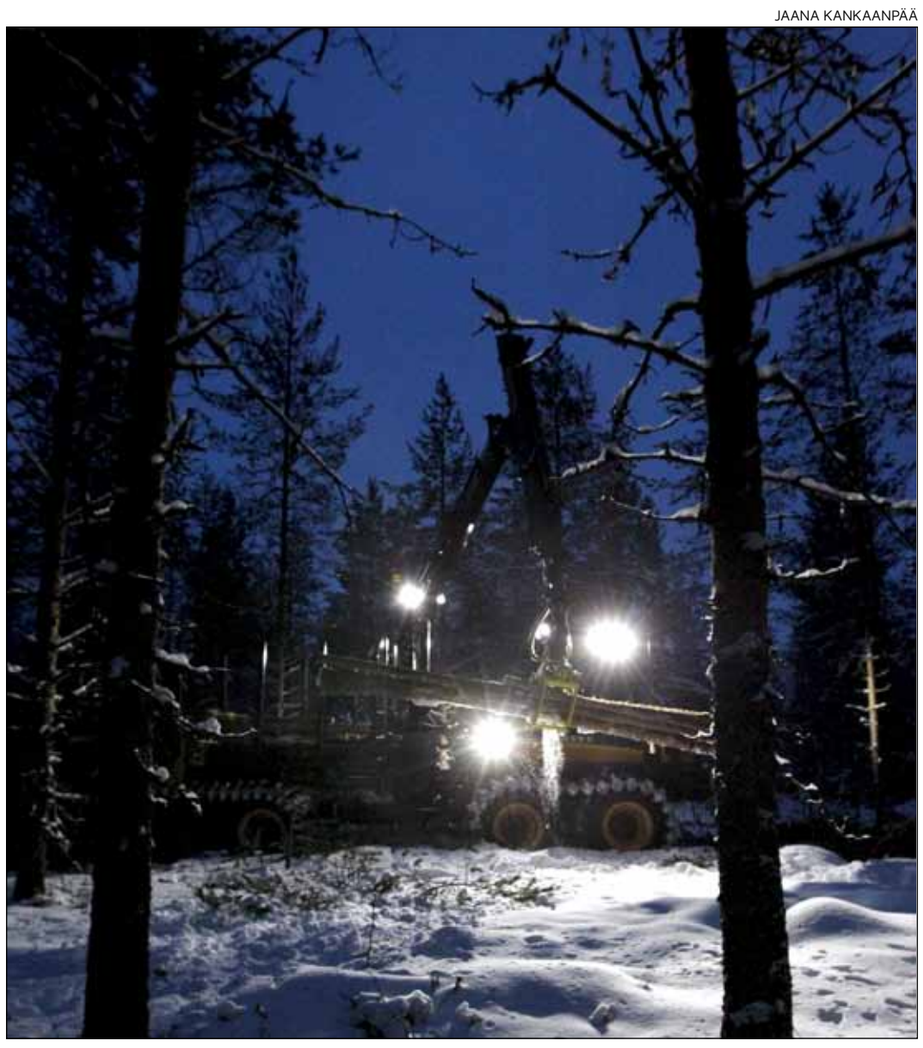

Maapohjan tuottokyvyn erilaisuuden vuoksi pelkkä yksi hehtaarimaksu kohtelisi eri metsänomistajia epäoikeudenmukaisesti, kirjoittaja toteaa.

Parsinavetta

Onpa mukavaa, kun parsinavetasta eläimet pääsevät talvisinkin ulos.

Mahtavaa

Virhe

Maaseutuvirasto. Tukiyhteenvedossa virhe. Kenen palkasta otettaan kolme prosenttia?

Tasapuolisuutta

Palautetta

Veli Liikanen (MT 20.2.). Vihreät oli hallituksessa, mitä saivat aikaan? Kivihiilen käyttö nousi ennätyslukemiin.

J.K.

Sudet

Kyllä on valtiolla rahaa laittaa susien ja peurojen pannoitukseen. Miten vanhusten hoitoon?

Ei nimimerkkiä

Sadot

Lisää hehtaarisatoa vaan Teemu Helkala (MT 16.2.). Teollisuus kyllä osaa alentaa viljan hinta.

Näin on

Perunan hinta

Perunanviljelijöissä on aina joku, joka haluaa päästä omista perunoitaan eroon hinnalla millä hyvänsä. Polkee samalla toistenkin hinnat.

Ei nimimerkkiä

Vääristymä

Miksi pystykaupassa ensiharvennusleimikosta tukitkin energiaksi ja latvukset moton ajourille?

Ei nimimerkkiä

Palkkaeroista

Paperipojan ja metsurin palkkaero noin 2 000 euroa kuukaudessa.

Räikeä epäkohta

Olut

Mitä keskioluen laimentaminen auttaa, jos sitähän humaltuakseen juo juodaan tuplamäärin.

Tuplahaitta

VIERASKOLUMNI

Suomi kuntoon

Helsingin Sanomien viimeisin mielipidemittaus vahvistaa, että suomalaiset haluavat muutosta politiikkaan. Siihen on mahdollisuus huhtikuun vaaleissa.

Vaaleissa on kysymys Suomen isojen ongelmien ratkaisemisesta. Velkaantuvan talouden, pahenevan työttömyyden, heikkenevien palvelujen, kiristyvän verotuksen ja syvenevän eriarvoistumisen kierre on katkaistava. Suomi tarvitsee uuden suunnan. On päätösten aika.

Suomen kuntoon laittaminen tarkoittaa, että meille turvallisuutta ja hyvinvointia tuonut ulkopolitiikan pitkä linja pitää.

Se tarkoittaa lisää työpaikkoja, vastuullista taloudenpitoa, oikeudenmukaisempaa politiikkaa ja koko maan tasapainoista kehittämistä. Tarvitaan myös parempaa johtajuutta ja jäntevämpää päätöksentekoa.

Keskustan tavoitteena on Suomi, joka menestyy kansainvälisessä kilpailussa luontaisilla vahvuuksillaan ja osaamisellaan. Biotalous – ruoka, puu ja puhdas vesi – on yksi vahvuutemme. Kotimaisen energian osuutta on nostettava ja suomalaisen ruuan vientiä lisättävä. Tukin ja kuitupuun käyttöä puutuoteteollisuudessa ja sellu- ja kartonkitehtaissa on mahdollista lisätä 10 miljoonalla kuutiolla.

Näin syntyy lisää työpaikkoja, joita Suomi tarvitsee, jotta palvelut voidaan turvata ja velkaantuminen lopettaa.

Työllistävän biotalouden edellytys on elinvoimainen maaseutu. Vaaleissa ratkaistaan, jatkuuko ihmisten, työpaikkojen, palvelujen ja päätöksenteon keskittäminen vai saako koko maan tasapainoinen kehitys ihmisten tuen.

Keskusta katsoo, että Suomen kaikki voimavarat on saatava käyttöön.

Työllistämisen edellytykset on luotava koko Suomeen ja turvattava eriasteinen koulutus. Liikenne- ja muita investointeja on tehtävä tasaisesti koko maahan.

Lähipalvelut kuuluvat jokaiselle. Kuntien ja maakuntien kansanvaltaista päätöksentekoa on vahvistettava ja mahdollistettava paikalliset kokeilut tarvittavista uudistuksista.

Maaseudulla on turvattava elämisen edellytykset. Jos nykyinen keskittymis- ja keskittämiskehitys jatkuu, menetämme mahdollisuudet työpaikkoihin. Samalla Suomi repeäisi kahtia. Siihen meillä ei kerta kaikkiaan ole varaa.

Maaseudun elinvoimaisuutta voidaan lisätä purkamalla liian pitkälle mennyttä byrokratiaa. Jos koko yhteiskunnassa on byroslavian tuntua, maaseudun ja sen asukkaiden elämää sääntely hankaloittaa vielä kahta kovemmin. Esimerkiksi maanviljelijöiden kohtelu lähentelee jo mielivaltaa. Byrokratiaa on vähennettävä kaikilla aloilla asumisesta yrittämiseen.

Keskusta esittää, että seuraava hallitus sopii osana laajempaa yhteiskuntasopimusta myös maan sisäistä kehitystä tasapainottavista ratkaisuista. Samalla kun muuttoliikettä pyritään hillitsemään, suurten kaupunkien erityisongelmiin, kuten työttömyyteen ja asumisen kalleuteen, on haettava ratkaisuja yhteistyössä.

Kaupunkien ja maaseudun tai Helsingin ja muun Suomen vastakkainasettelun aika on ohi. Uskon suomalaisten maltillisen enemmistön olevan tästä samaa mieltä.

KIMMO TIILIKAINEN
on keskustan eduskuntaryhmän puheenjohtaja.

kimmo.tiilikainen@eduskunta.fi

Kalastuslaki kotitarvekalastajien kimpussa

Suomi tuhansien järvien maana on tarjonnut kotitarvekalastajille mahdollisuuden kalastaa itselle ja luovuttaa osan saalista vaikka naapurille tai lähipiirille.

Kotitarvekalastus on ollut kansalaisen jokamiehenoikeutta. Se on myös järviseutujen vuosituhantista kulttuuria.

Kalastus antaa syrjäseutujen ihmisille ja vaikkapa eläkeläisille mielenvirkistystä ja tervettä liikuntaa raikkaassa ulkoilmassa sekä särvintä leivän päälle.

Uusi eduskunnan käsittelyyn tulossa oleva lakiehdotus lähtee siitä, että vain kaupallinen kalastus sekä ”pyydystä ja päästä” –kalastus on ihannoinnin kohteena.

Etenkin maaseudun ihmisille määräykset vioittuneiden kalojen heittämisestä takaisin järveen ovat käsittämättömiä. Maaseudulla on totuttu siihen, ettei ruokaa tuhlata vaan käytetään se hyväksi.

Tähän asti osakaskunnat ovat saaneet pitkälti määrätä vesialueittensa käytöstä. Niillä on ollut käytännön osaaminen sekä tieto alueidensa kalakannoista ja niiden vaatimista toimenpiteistä. Osakaskuntien toiminta on ollut talkootyötä ja jopa mielekästä, kun on ollut mahdollista seurata saatuja tuloksia.

Ammattikalastuslupien osalta ollaan osakaskuntien valtaa siirtämässä elykeskuksiin ja lisäämässä näin ollen byrokratiaa. Mikäli lainvalmistelussa olisi otettu huomioon osakaskuntien ja kalastusalueiden mielipiteitä, olisi laista ollut mahdollista luoda sellainen, että myös syrjäseutujen ihmiset järvien rannoilla voisivat tuntea sen omakseen.

Kotitarve- ja vapaa-ajankalastajien verkkokalastus on ollut osakaskuntien päätettävissä ja kalastusalueiden päätettävissä yleisvesien osalta. Nyt hallituspuolueet kokoomuksen johdolla ovat muuttamassa verkkojen määräksi neljä 60 metrin verkkoa pyynti- tai venekuntaa kohden. Suurempi määrä on sallittu vain kaupallisille kalastajille.

Saadaanko tällaisella lailla vain entisestään vähennettyä lain kunnioitusta?

Sinikka Musikka
eduskuntavaaliehdokas (kesk.)
Kitee

Häpeä leimaa yhä lamavelallisia

Suomen talous on taantumassa, ja 1990-luvun lamavelallisten kohtelusta käydään taas keskustelua. Keskusteluun on myös tarvetta.

1990-luvun alussa sata tuhatta ihmistä jäi pysyvästi työelämän ulkopuolelle. Lukemattomat ihmiset ja kodit joutuivat pitkäaikaiseen taloudelliseen ahdinkoon.

Olen tutkinut väitöskirjassani laman aiheuttamia sosiaalisia seurauksia.

Haastateltavat kertoivat taloudelliseen epäonnistumiseen liittyvästä häpeästä, maksuhäiriömerkintöjen tuottamista ongelmista, köyhyydestä ja kärsimyksestä. He toivat esille myös hyviä asioita, kuten puolison ja ystävien tuki, toiminnallisuuden säilyttäminen sekä vahva yrittäjäluonne. Myös kirkko auttoi ihmisiä diakonian ja erilaisten ohjelmien avulla.

Lamavelalliset saivat hyvin vähän, jos ollenkaan, tukea yhteiskunnalta. Velkajärjestelylaki säädettiin, mutta se tavoitti vain osan ylivelkaantuneista. Velkaneuvontaa myös annettiin, mutta moni yrittäjä koki, että heidän asiansa olivat niin monimutkaisia, ettei heitä aina osattu auttaa.

Vuoteen 2008 asti velka oli ikuinen, kunnes säädettiin laki velan lopullisesta vanhenemisesta. Se auttoi merkittävää määrää ihmisiä, mutta hekin ehtivät elää velkavankeudessa keskimäärin 20 vuotta.

Ennen lamaa olleella nousukaudella yrittäjät vastasivat kasvavaan kysyntään investoimalla. Valuuttalaina oli edullisempaa verrattuna erittäin korkeakorkoiseen kotimaiseen lainaan.

Ongelmien ilmetessä yrittäjät reagoivat toimintaa supistamalla ja viimeisenä vaihtoehtona irtisanomalla työntekijöitä. He toimivat kuin ketkä tahansa taloudestaan hyvin huolta pitävät.

Syitä 1990-luvun lamalle on esitetty monia: kysynnän romahtaminen, devalvaatiot ja epäonnistunut talouspolitiikka.

Laman syyllisiä voidaan etsiä loputtomiin, mutta yhden asian myöntäminen on paikallaan: Yrittäjät tekivät parhaansa ja maksoivat siitä liian kovan hinnan.

Ruut Sjöblom
teologi, tutkija
kansanedustajaehdokas (kok.)
Tuusula

Perintövero usein kohtuuton

Tunnen syvää myötätuntoa leskeksi ja orvoiksi jääneitä kohtaan. Läheisen poismeno on jo sinällään suuri shokki ja tuo suurta surua. Arjen rutiinit pitää opetella paljolti uudelleen.

Puolison menetys puolittaa usein kotitalouden tulot kiinteiden menojen pysyessä ennallaan.

Pian poismenon jälkeen verottajan tsunami perintöveron muodossa tulee vastaan.

Perintöverotus on monimutkaista ja täynnä sudenkuoppia. Eri asiantuntijoilta saadut neuvot ja omaisuusarvioinnit perunkirjoitusta varten esimerkiksi tavallisen omakotitalon arvosta poikkeavat hyvinkin paljon toisistaan.

Huolellisella perintöverosuunnittelulla ja toteutuksella voi välttää jopa kymmenien tuhansien eurojen ”ylimääräiset” perintöverot.

Verosuunnitteluun on kuitenkin vaikea löytää halua ja kykyä omaisen poismenotilanteessa. Täsmälleen samasta omaisuudesta voi joutua maksamaan veroa ainakin tusinalla eri summalla riippuen verosuunnittelun tasosta.

Erot voivat olla huikeita aivan tavanomaisestakin omaisuudesta. Leski yhteisen asunnon perijänä voi joutua maksamaan vuoden nettoeläkkeensä voidakseen jatkaa asumistaan entisessä kodissaan. Tai lesken on hätäisesti myytävä asunto alta ja muutettava vaikkapa palveluasuntoon.

Työuraansa pienillä tuloilla tai pätkätöillä aloittava lapsi voi joutua maksamaan heti suuren perintöveron, vaikka peritty omaisuus tulee vasta ehkä vuosikymmenen kuluttua käyttöön ja mahdolliseksi myydä.

Myös alaikäiset tulottomat lapset voivat joutua perintöveron maksumiehiksi.

Perintöverotus nykymuodossa tulee asettaa kriittiseen kokonaistarkasteluun. Se on aivan liian kohtuutonta sekä moniselkoista, sattumanvaraista ja täynnä sudenkuoppia.

Pentti Pietilä
Hirvensalmi

Kiertotalous

Ympäristökeskustelu on usein pirstoutunutta. Siinä ei hahmoteta kokonaisuutta. Voimme elää maapallolla ympäristön puolesta niin kauan kuin aurinko paistaa, kunhan pidämme huolen neljästä asiasta.

Ensimmäiseksi on pidettävä huoli siitä, että uusiutumattomat raaka-aineet ja ravinteet, joista lähitulevaisuudessa kriittisin on fosfori, kiertävät.

Toiseksi on pidettävä huoli siitä, että uusiutuvia raaka-aineita käytetään kasvun verran. Kolmanneksi tulee huolehtia, että energia tuotetaan uusiutuvasti. Mahdollisuuksia tähän on, koska aurinko säteilee maapallolle energiaa tunnissa sen, minkä ihmiskunta kuluttaa vuodessa.

Vielä neljänneksi: kun pidetään huoli siitä, ettei kemikaaleilla, geenimuuntelulla, ydinsäteilyllä tai monimuotoisuuden vähentämisellä sotketa liiaksi omaa tai muiden lajien terveyttä, niin mikäpä on elellessä.

Juho Satti
oikeustieteen maisteri
Helsinki/Leppävirta

Kenellä on vastuu ruokaturvasta?

Euroopan maatalousmarkkinoilla on ollut monenlaista myllerrystä kuluneen vuoden aikana. Nämä muutokset ovat tuoneet huolia myös Suomen markkinoille.

Ikävintä on, että seuraukset voivat näkyä pitkälle tulevaisuuteen.

Euroopan johtajat eivät Venäjän pakotteita lisätessään menettäneet itse mitään, mutta esimerkiksi Suomen maito- ja lihatilat kokevat kymmenien tuhansien eurojen menetykset tilaa kohti. Olisi oikeudenmukaista, että nämä isopalkkaiset herrat jotenkin näihin talkoisiin osallistuisivat. Nyt maaseutu ja sen viljelijät maksavat yksin suurimman laskun.

Vuodenvaihteessa on tehty paljon sukupolvenvaihdoksia maito- ja lihatiloilla. Tämän porukan pitäisi olla turvaamassa tulevaisuuden elintarvikehuoltoa kiristyvässä maailmantilanteessa.

Ottakaa hyvät teollisuuden ja kaupan neuvottelijat hinnoista sopiessanne huomioon, että maidon- ja lihantuotanto ovat elintärkeitä myös viljantuotannon ja työllisyyden kannalta. Maaseudun elinkelpoisuutta on jo tarpeeksi kuritettu.

Suomen kustannustaso ja useat erilaiset maataloustuotantoa koskevat vaatimukset eivät salli enempää hinnanlaskuja. Kyllä tämä pitäisi kaupan ja teollisuuden ymmärtää.

Suomessa on maailman paras ja turvallisin ruokaketju, kun se vain tunnustetaan ja sille turvataan toiminnan edellytykset.

Eikö olisi pörssiyhtiöidenkin etu turvata laadukas tuotantoketju?

Turvallisesti tuotettu liha on koko toiminnan perusta. Se kyllä edellyttäisi koko maassa jo vähän uusienkin sikaloiden rakentamista. Niitä ei ole kymmeneen vuoteen paljoakaan tehty. Tämänkin pitäisi olla merkki alan tilanteesta.

Myös sikaloiden tulokset puhuvat puolestaan. Jos se odotettu Kiinan vienti joskus aukeaa, olisi koko alan etu, että olisi edes vähän vietävää, jos siihen kerran vuosien työn jälkeen mahdollisuus saadaan.

Muistakaa, arvon johtajat ja luottamushenkilöt, vastuunne.

Kalevi Pukara
Honkajoki

Uudistusten sijaan parannuksia

Siitä, kun maamme oli vielä ”luonnollinen”, on jo pian puoli vuosisataa.

Maaseutu eli ja rakentui, karja kulki vainioilla, sadattuhannet tilat hoitivat ja tuottivat kotoista puhdasta ruokaa. Halvalla silloinkin suureen työmäärään verrattuna.

Sittemmin on ”uudistettu” ja riisuttu kylät kaupoista, kouluista ja ihmisistä. Perheviljelmät on lähes lopetettu ja tehotuotanto ajanut karjat sisälle kesälläkin.

Kaupat ovat kymmenien kilometrien päässä, samoin koulut, joista loppujakin ajetaan alas ”säästöjen saamiseksi”.

Eriarvoisuus ja epäoikeidenmukaisuus valloittavat alaa. Kokemus ja osaaminen eivät ole arvossaan ja vanhusväki jää eläkkeettä ja avutta.

Jättäkää uudistukset vähemmälle ja tehkää parannuksia.

Vaalit eivät muuta mitään eikä puolue merkitse? Ihminen arvoineen esiin ja avuksi.

J. Ruokoja
Laihia

VERKOSSA SANOTTUA

JAANA KANKAANPÄÄ

Ensin halutaan pysyvää nurmea, sitten halutaan vähentää märehtijöitä, jotka pystyvät hyödyntämään sitä, MT:n Facebook-keskustelussa hämmästellään EU:n tavoitteita.

Ilmastotavoite puhuttaa ja pelottaa

Jos maatalouden kasvihuonepäästöjä EU:ssa pitäisi vähentää 28 prosenttia vuoden 2005 tasosta, lihanautojen määrä unionissa vähenisi yli puolella ja lihan tuotanto lähes kolmanneksella, uutisoitiin MT:n verkkouutisissa ja Facebookissa perjantaina.

Sunnuntaina puoleen päivään mennessä uutinen oli kerännyt 17 jakoa ja kymmeniä kommentteja Facebookissa.

Eniten tykkäyksiä on saanut **Juha Rikalan** kommentti: ”Tavoitteena tappaa koko maatalous? Niin ruokahan tulee kaupasta ja sähkö pistorasiasta...”

Maria Varsell ehdottaa vaihtoehtoiseksi ratkaisuksi formuloiden lopettamista.

Autoilun ja lentoliikenteen päästöt nostaa esiin myös muun muassa **Jouni Antero Kumpulainen**. ”Nautojen määrä pitäisi puolittaa mutta ei pyhienlehmien määrää eli autojen määrää.”

Nautamäärän vähennys ja pysyvien nurmien lisäämistavoite ihmetyttää. ”Ensin halutaan pysyvää nurmea, sitten halutaan vähentää märehtijöitä jotka pystyy hyödyntämään sitä! Missä logiikka?”, kyselee **Jesse Mårtenson**.

Kommenteissa kauhistellaan myös kasvissyönnin aiheuttamaa soijan kulutuksen kasvua.

Joni Huuhtanen toteaa, että 99 prosenttia soijasta menee tuotantoeläinten rehuksi. ”Hyönteisiä ja lisää kasviksia vaan kaikkien lautaselle niin yleinen hyvinvointikin lisääntyy. Kaikki tuntemani vegetaristit eivät soijaa muutenkaan suosi vaan kotimaisilla palkokasveilla täydentävät ruokavalioonsa. Kotimaista valkuaisomavaraisuutta tulisi nostaa jos halutaan ylläpitää lihantuotantoa ylipäätänsä”, Huuhtanen kommentoi.

Hän kritisoi kotimaista tuotantoa tuontirehuriippuvuudesta. ”Suomalainen lihantuotanto nojaa sademetsärai-vattuun soijaan muutenkin eli mistään kotimaisesta lihantuotannosta ei voida muutenkaan puhua.”

Hyönteisiä proteiinin lähteeksi ehdottaa myös **Anu Perälä**. ”Kasviruokaa on syötävä lisää jos meinataan kasvava ihmismäärä tällä pallolla ruokkia pitkällä tähtäimellä. Toki voi alkaa vaikka jauhomatofarmariksi jos haluaa pitäytyä päivittäisessä eläin/hyönteisperäisessä proteiinianoksessa.”

Kommenteissa pohditaan myös niin nautojen kuin ihmistenkin päästelemiä kaasuja.

Jyri Taalikka kehottaa jokaista miettimään omia elintapojaan ja päästöjään. ”Teette mitä hyvänsä, niin saastutatte enemmän, kun nauta elämänsä aikana. Maailma ei lopu kehä kolmoseen, eikä kaupungin laidalle. Siitä se vasta alkaa ja täällä kaukana teidän betonikolhooseista asuu kansa joka tuottaa suomalaista laaturuokaa jota ostatte tyytyväisenä lähikaupoistanne. Tähän aikaan on tultava jokin muutos, tai maatalous Suomesta todellakin häviää.”

TERHI TORIKKA